

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Petra Černého, Ph.D., a soudců Mgr. Radima Kadlčáka a Mgr. Ladislava Vaško ve věci

žalobce: N. V. P., narozený „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupený Mgr. Markem Čechovským, advokátem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,
proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2018, č. j. MV-9078-4/SO-2018,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2018, č. j. MV-9078-4/SO-2018, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 6. 12. 2017, č. j. OAM-1881-11/ZR-2015, jímž byla zamítnuta žalobcova žádost o povolení obnovy řízení ve věci zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť nebyly splněny podmínky pro obnovu řízení podle § 100 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Nadepsaným rozhodnutím správního orgánu I. stupně zároveň nebyl přiznán předmětné žádosti o obnovu řízení odkladný účinek. Žalobce se v žalobě současně domáhal přiznání náhrady nákladů řízení.

Žaloba

2. Žalobce v podané žalobě předně namítl, že žalovaný zásadním způsobem porušil své povinnosti odvolacího orgánu, jeho rozhodnutí přitom odporuje požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 správního řádu, definujícím nároky na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů a současně je v rozporu i s požadavky na činnost odvolacího orgánu ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaný dle žalobce též opomenul zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu. Současně je napadené rozhodnutí podle názoru žalobce v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců. Správními orgány obou stupňů byla rovněž porušena ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména tedy § 2, § 3 a § 4 správního řádu.
3. Dále žalobce zrekapituloval dosavadní průběh předmětné věci, jakož i původního řízení o zrušení jeho trvalého pobytu, přičemž zmínil, že je cizincem, který ovládá český jazyk omezeným způsobem. Žalobce tedy nerozuměl písemnostem, které mu byly správním orgánem I. stupně v původním řízení zasílány. Nechápal tak význam tohoto řízení a nevěděl, že má možnost uvádět skutečnosti a navrhopvat důkazy. Žalobce ani nevěděl, že má možnost proti rozhodnutí, kterým mu bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu, podat odvolání. Vzhledem k tomu, že žalobce byl v průběhu odkazovaného správního řízení bez svého zavinění neaktivní, bylo třeba o to větší váhu přikládat povinnosti správního orgánu postupovat podle § 50 odst. 3 správního řádu, tj. i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i neprospěch žalobce. Správní orgán I. stupně však dle žalobce provedl původní řízení toliko formálně.
4. Správní orgán I. stupně tudíž neshromáždil žádné podklady k tomu, aby mohl relevantním způsobem posoudit, zda vydané rozhodnutí o zrušení žalobcova povolení k trvalému pobytu bude skutečně přiměřené. Podklady pro vydání daného rozhodnutí přitom tvořil pouze pravomocný odsuzující rozsudek žalobce a jeho žádost z roku 2008 o vydání povolení k trvalému pobytu. V této souvislosti pak žalobce doplnil, že žádost vyplnil již v roce 2008, přičemž o zrušení jeho pobytového oprávnění se jednalo až v roce 2015. Žalobce si však během tohoto údobí našel přítelkyni, se kterou se jim narodil syn. Správní orgán I. stupně se tak nepokusil zjistit skutečný stav původní věci.
5. Žalobce též zmínil, že v průběhu řízení o zrušení jeho pobytu pobýval ve výkonu trestu odnětí svobody a neměl tedy možnost se dostavit na příslušné pracoviště správního orgánu. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

I. stupně k seznámení se se správním spisem. Správní orgán I. stupně přitom předmětný spis žalobci do věznice k nahlédnutí nedonesl a ani ho nepoučil o možnosti, jakým způsobem by se mohl s jeho obsahem seznámit. Právo ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu tak žalobce nemohl skutečně realizovat.

6. Žalobce poté uzavřel, že se o uvedených důvodech, pro které se domáhal obnovy řízení, dozvěděl až poté, co jeho právní zástupce nahlédl do správního spisu, v rámci kterého bylo jeho povolení k trvalému pobytu zrušeno. Žalobce měl současně za to, že všechny lhůty předpokládané v § 100 správního řádu zůstaly zachované.

Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl. Současně vyslovil, že trvá na zákonnosti a správnosti napadeného rozhodnutí, přičemž odmítl námitky uvedené v žalobě a v podrobnostech odkázal na obsah napadeného rozhodnutí.
8. Dle názoru žalovaného žalobce mohl a měl své námitky uplatnit v rámci odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně o zrušení platnosti povolení k pobytu, a tudíž tyto ve smyslu § 100 odst. 2 správního řádu nebylo možno považovat za důvody pro obnovu řízení.
9. Dále žalovaný konstatoval, že jelikož je žalobce cizincem pobývajícím na území České republiky, musel si být vědom toho, že v případě nedostatečné jazykové vybavenosti (tj. českého jazyka jako úředního jednacího jazyka) si musí zajistit osobu, která by mu pomohla seznámit se s písemnostmi zaslanými správními orgány. Žalobce se tedy mohl obrátit již dříve na zmocněného zástupce. Žalobce přitom byl oznámením o zahájení řízení ze dne 23. 6. 2015 řádně správním orgánem I. stupně poučen o svých právech, přičemž si tuto písemnost osobně převzal dne 30. 6. 2015. Žalovaný pak odkázal na závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č. j. 3 As 38/2012-27, přičemž konstatoval, že žalobce v dané věci neuvedl žádné skutečnosti, které by v době původního řízení neznal nebo nemohl použít. Ve správním právu současně platí právní zásada „*vigilantibus iura scripta sunt*“ (práva náleží bdělým). Pokud tedy žalobce nevyužil všech řádných možností obrany svých práv, nemůže se nyní dovolávat mimořádného prostředku obnovy řízení, a to jen z důvodu své vlastní předešlé nečinnosti.
10. Následně žalovaný poukázal na § 17 odst. 1, 3 a 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o výkonu trestu odnětí svobody“). Z uvedených ustanovení zákona o výkonu trestu odnětí svobody je dle jeho názoru zřejmé, že se žalobce mohl i v rámci výkonu trestu odnětí svobody obrátit na právního profesionála či jinou osobu, aby jej zastupoval v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu. Žalovaný zároveň shledává tvrzení žalobce o jeho neschopnosti ovládat český jazyk za účelové, neboť žalobce byl od roku 2003 osobou podnikající na základě živnostenského oprávnění, a tudíž se musel seznámit s celou řadou úředních písemností vztahujících se k jeho podnikání. Žalobce byl též držitelem povolení k trvalému pobytu od roku 2008 a dle Cizineckého informačního systému (dále jen „CIS“) s ním bylo nejpозději od roku 2004 vedeno na základě jeho žádostí mnoho řízení, kdy se najisto setkal s celou řadou úředních písemností stran jeho pobytu na území.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Ústní jednání soudu

11. Při jednání soudu dne 28. 7. 2021 právní zástupce žalobce setrval na podané žalobě. Dále k věci uvedl, že žalobce byl v době, kdy mu byla v řízení ve věci zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu doručena výzva k seznámení se spisem, ve výkonu trestu odnětí svobody, a tudíž se nemohl seznámit s podklady pro rozhodnutí, ani navrhopvat důkazy. Nadto žalobce neuměl česky, což celou věc ještě komplikovalo. Vzhledem k tomu, že žalobce fakticky ve výkonu trestu odnětí svobody nemohl hájit svá práva, podal návrh na obnovu řízení. Správní orgány se pak měly rovněž zabývat dopady zrušení trvalého pobytu do žalobcova soukromého a rodinného života, což však neučinily.
12. Při tomtéž jednání pověřená pracovnice žalovaného odkázala na dosavadní vyjádření ve věci a navrhla žalobu zamítnout. K tomu dále doplnila, že žalobcem tvrzené důvody nesměřují k obnově řízení, přičemž měl takto žalobce argumentovat v řízení o zrušení jeho trvalého pobytu, což však neučinil. Pobyt ve výkonu trestu odnětí svobody pak není důvodem k omluvě jeho pasivity. Pokud by žalobce vyjádřil svou vůli, že se chce seznámit se správním spisem, bylo by mu to správním orgánem I. stupně umožněno.

Posouzení věci soudem

13. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
14. V nadepsaném kontextu pak soud pouze pro úplnost upozorňuje, že i přes vzájemnou souvislost žalobou napadeného rozhodnutí o nepovolení obnovy s původním řízením, které bylo vedeno podle zákona o pobytu cizinců, je samotná obnova řízení upravena toliko ve správním řádu. Pro podání žaloby proti rozhodnutí o nepovolení obnovy tudíž bylo ve věci vycházeno z obecné dvouměsíční lhůty stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s.
15. Soud po přezkoumání skutkového i právního stavu věci a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
16. Ze správního spisu postoupeného soudu žalovaným byly zjištěny tyto podstatné skutečnosti. Z obsahu sdělení Vězeňské služby České republiky ze dne 24. 2. 2015 je zřejmé, že žalobce vykonával trest odnětí svobody ve Věznici Kynšperk nad Ohří, a to s plánovaným koncem trestu dne 20. 3. 2020. Dle lustrace CIS přitom bylo žalobci vydáno povolení k trvalému pobytu na území České republiky, a to jako občanu třetího státu, přičemž se zde též udává jeho nepřerušný pobyt ode dne 12. 7. 2003. Správní orgán I.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

80/2018

stupně poté dne 30. 6. 2015 zahájil řízení o zrušení platnosti žalobcovu povolení k trvalému pobytu ve smyslu § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců, neboť bylo zjištěno, že žalobce byl rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 12. 2014, sp. zn. 49 T 11/2014, jenž nabyl právní moci téhož dne, odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 6 let se zařazením do věznice s dozorem, a to pro spáchání pokusu zvlášť závažného zločinu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 21 odst. 1 k § 283 odst. 1, 3 písm. c) zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů. Obsahem spisové dokumentace je přitom i žádost žalobce ze dne 5. 11. 2008 o povolení k trvalému pobytu, z níž se podávají jeho osobní data, skutečnost, že na území České republiky podniká, jakož i informace o jeho rodičích žijících ve Vietnamu a že nemá manželku ani děti. Z výpisu z živnostenského rejstříku je dále zřejmé, že žalobce má od 1. 2. 2010 živnostenské oprávnění pro výrobu, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, avšak poprvé mu bylo živnostenské oprávnění uděleno už dne 12. 11. 2003. Správní orgán I. stupně následně žalobce vyrozuměl o jeho právu vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (a to opětovně, když poprvé byl o tomto právu žalobce poučen již v rámci samotného oznámení o zahájení daného řízení), resp. jej vyzval, aby v poskytnuté lhůtě případně sdělil své stanovisko, zda má zájem se seznámit s podklady řízení. Toto vyrozumění bylo žalobci doručeno osobně dne 19. 11. 2015 do Věznice Kynšperk nad Ohří.

17. Dne 3. 12. 2015 bylo správním orgánem I. stupně vydáno rozhodnutí č. j. OAM-1881-7/ZR-2015, o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu dle § 77 odst. 2 písm. f) zákona o pobytu cizinců a stanovení lhůty 30 dnů k vycestování z území České republiky od právní moci rozhodnutí, resp. ode dne propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Nadepsané rozhodnutí bylo žalobci doručeno osobně dne 9. 12. 2015, přičemž nabylo právní moci dne 29. 12. 2015, tedy poté, co marně uplynula lhůta pro podání odvolání.
18. Podáním doručeným správnímu orgánu I. stupně dne 15. 11. 2017 žalobce požádal o obnovu řízení ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu na území České republiky ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Předmětnou žádost žalobce zdůvodnil tím, že správní orgán I. stupně neshromáždil žádné podklady pro posouzení přiměřenosti rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu z hlediska jeho dopadu do rodinného a soukromého života žalobce. Žalobce si přitom za období let 2008 až 2015 našel přítelkyni, se kterou se jim narodil syn. Dále žalobce uvedl, že se kvůli svému pobytu ve výkonu trestu odnětí svobody nemohl dostavit na pracoviště správního orgánu I. stupně k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí, resp. nebyl poučen o možném způsobu realizace tohoto práva. Žalobce též požádal o odkladný účinek jeho návrhu. Ve správním spisu je pak založen výpis z evidence CIS a rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 27. 10. 2017, č. j. OAM-16300-4/PP-2017, ve věci zastavení řízení o žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu žalobce jako rodinného příslušníka občana Evropské unie, kdy žalobce v nadepsaném případě svoji žádost ze dne 16. 10. 2017 vystavěl na skutečnosti, že je rodičem A. T., nar. „X“.
19. Správní orgán I. stupně poté rozhodnutím ze dne 6. 12. 2017, č. j. OAM-1881-11/ZR-2015, zamítl žalobcovu žádost a nepovolil obnovu řízení ve věci zrušení platnosti jeho povolení k trvalému pobytu, neboť neshledal splnění podmínek pro obnovu řízení podle § 100 odst. 2 správního řádu, přičemž daným rozhodnutím současně nebyl přiznán předmětné žádosti o obnovu řízení odkladný účinek.
Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

20. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které ani k výzvě správního orgánu I. stupně k odstranění vad podání nedoplnil. Žalovaný tak následně ve věci rozhodl již shora rekapitulovaným napadeným rozhodnutím.
21. Soud se v projednávaném případě nejprve zabýval blíže nekonkretizovanou námitkou žalobce, týkající se nepřezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí.
22. Podle § 68 odst. 3 věty první správního řádu platí, že v odůvodnění rozhodnutí se uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
23. S odkazem na shora citované ustanovení správního řádu soud konstatuje, že z odůvodnění rozhodnutí musí být vždy zřejmé, z jakých skutkových zjištění správní orgán ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. Správní rozhodnutí, které takovouto skutkovou a právní úvahu neobsahuje, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť nemůže plnit svou základní funkci, tedy osvětlit účastníkům řízení, na základě jakých skutečností bylo rozhodnuto tak, jak je uvedeno v jeho výroku (srov. např. rozsudky ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006-36, ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005-298, ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001-47, nebo ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002-25). V souvislosti s předmětnou námitkou soud rovněž poznamenává, že správní řízení až do vydání rozhodnutí odvolacího orgánu představuje jeden celek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 7. 2007, č. j. 3 As 51/2006-65).
24. Vycházeje ze shora uvedeného je pak ve věci třeba konstatovat, že z napadeného rozhodnutí je naprosto zřejmé, z jakých skutkových zjištění žalovaný ve vztahu k jím vyhlášenému výroku vycházel a na základě jakého právního názoru k závěrům o něm dospěl. K tomu je možno odkázat na str. 3 až 4 napadeného rozhodnutí, kde se žalovaný podmínkami pro obnovu předmětného řízení ve věci zrušení povolení k trvalému pobytu žalobce zabýval, když se v tomto směru ztotožnil se závěry vyslovenými již v rozhodnutí správního orgánu I. stupně na str. 3 až 4. Jinými slovy, v projednávaném případě lze z hlediska přezkoumatelnosti jednoznačně vysledovat úsudek žalovaného, který v napadeném rozhodnutí zcela přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jakým způsobem, z jakých důvodů a na základě jakých konkrétních ustanovení zákona daný případ řešil. Stejně tak je možné hodnotit i odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně, které nadepsaným judikатурním požadavkům stran přezkoumatelnosti správního rozhodnutí plně odpovídá. Ostatně žalobce spíše než s absencí úvah žalovaného ve smyslu nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí nesouhlasí právě s jeho vlastními závěry, resp. správního orgánu I. stupně, o důvodech, pro které bylo rozhodnuto o zamítnutí jeho žádosti a nepovolení obnovy řízení ve věci zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu žalobce. Správnost či nesprávnost právních názorů žalovaného však není otázkou samotné přezkoumatelnosti rozhodnutí, nýbrž jeho zákonnosti. Předmětná námitka proto byla soudem shledána nedůvodnou.
25. V nadepsaném kontextu pak soud k obecné námitce žalobce, že v rámci odvolacího řízení žalovaný nedostal požadavkům na činnost odvolacího orgánu ve smyslu § 89 odst. 2 Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

správního řádu, uvádí, že mu není vůbec jasné, která konkrétní skutečnost měla být v rámci daného řízení opomenuta či nedostatečně zjištěna, přičemž žádné takové pochybení v řešeném případě zdejší soud neshledal. Nutno k tomu důrazně upozornit na fakt, že v řízení o povolení obnovy se nepřezkoumává zákonnost a správnost původního rozhodnutí, ale je nutné posoudit otázku, zda nové skutečnosti či důkazy dříve neznámé anebo jiné zákonem vymezené skutečnosti způsobující nedostatky ve zjištění skutkového stavu a ve spojení s důkazy již provedenými ve věci mohou mít podstatný vliv na obsah rozhodnutí, tj. odůvodňují jiné pro účastníka řízení příznivější rozhodnutí, než které bylo původně vydáno. Přípustnost obnovy řízení je tedy mj. podmíněna přesně stanovenými důvody. Ve světle dříve uvedeného se poté jeví naprosto irelevantním a nepřipadným i blíže nespecifikované tvrzení žalobce stran rozporu napadeného rozhodnutí s § 174a zákona o pobytu cizinců. Odůvodnění napadeného rozhodnutí tak dle hodnocení soudu plně odpovídá zákonným a judikturním požadavkům na jeho obsah, jak už bylo ostatně výše konstatováno.

26. Dále je ve věci třeba konstatovat, že zcela obecný odkaz žalobce na porušení jeho procesních práv ve smyslu § 2, § 3 a § 4 správního řádu, jakož i na neúplné opatření důkazů žalovaným a postup v rozporu s právním řádem České republiky, zásadami a principy činnosti správních orgánů, soud shledal za nepřezkoumatelný, resp. vyhodnotil, že se nejedná o řádně uplatněný žalobní bod, neboť z něj není patrné, jakých konkrétních nezákonností se měl žalovaný dopustit. Jinak řečeno, kterých zjištění, podkladů či postupů správního orgánu v rozporu se zákonem se namítaný nedostatek správního řízení týká, žalobce vůbec neuvedl. Náležitostmi žalobních bodů se přitom zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 Azs 92/2005 – 58, ve kterém uvedl, že *„[ž]alobce je též povinen vylicít, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti. Právní náhled na věc se přitom nemůže spokojit toliko s obecnými odkazy na určitá ustanovení zákona bez souvislosti se skutkovými výtkami.“* V nyní projednávaném případě přitom zdejší soud nemá jakéhokoliv důvodu se od výše citovaného závěru odchýlovat. Odkázat je poté v tomto ohledu možno i na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, z něhož se podává, že *„[n]ení naprosto na místě, aby soud za žalobce spekulativně domýšlel další argumenty či vybíral z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta.“*
27. Jedná-li se dále o samotné jádro daného sporu, tj. o otázku naplnění či nenaplnění podmínek pro obnovu původního řízení o zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu, pak je ve věci nutno vycházet z díkce § 100 správního řádu.
28. Podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu se řízení před správním orgánem ukončené pravomocným rozhodnutím ve věci na žádost účastníka obnoví, jestliže vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník, jemuž jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit, anebo se provedené důkazy ukázaly být nepravdivými, a pokud tyto skutečnosti, důkazy nebo rozhodnutí mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

80/2018

29. Dle § 100 odst. 2 správního řádu účastník může podat žádost o obnovu řízení u kteréhokoliv správního orgánu, který ve věci rozhodoval, a to do 3 měsíců ode dne, kdy se o důvodu obnovy řízení dozvěděl, nejpozději však do 3 let ode dne právní moci rozhodnutí. Obnovy řízení se nemůže domáhat ten, kdo mohl důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení. O obnově řízení rozhoduje správní orgán, který ve věci rozhodl v posledním stupni.
30. Ve vztahu ke shora citované právní úpravě zdejší soud předně uvádí, že o podstatě institutu obnovy řízení konstantně judikuje jak Nejvyšší správní soud, tak i Ústavní soud [např. rozsudky ze dne 30. 9. 2003, č. j. 6 A 63/2002-40, č. 522/2005 Sb. NSS, ze dne 23. 8. 2005, č. j. 5 A 127/2002-42, č. 1343/2007 Sb. NSS, ze dne 13. 5. 2010, č. j. 6 As 39/2009-74, ze dne 16. 11. 2010, č. j. 9 As 53/2010-81, či ze dne 31. 1. 2011, č. j. 8 As 18/2010-113, přiměřeně též usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 7. 2007, č. j. 2 Afs 51/2006-58, č. 1355/2007 Sb. NSS, popř. i nález ze dne 14. 4. 2011, sp. zn. III. ÚS 2959/10 (N 70/61 SbNU 89)]. Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem, jenž představuje průlom do principu nezměnitelnosti a závaznosti vydaných rozhodnutí. Účelem obnovy je odstranit nedostatky ve skutkových zjištěních pravomocného rozhodnutí v případech, kdy tyto vady vyšly najevo až po právní moci původního rozhodnutí. Obnova řízení tak umožňuje překonat překážku věci pravomocně rozhodnuté a znovu ve věci rozhodnout. Z tohoto důvodu je nutné přípustnost tohoto institutu vykládat restriktivně. Přestože se některá z odkazovaných rozhodnutí vztahují k předchozí právní úpravě obnovy řízení, lze učiněné závěry použít i na nyní posuzovanou věc, neboť úprava důvodu obnovy řízení ve smyslu dotčeného ustanovení správního řádu vychází z obdobných podmínek.
31. Soud tedy zdůrazňuje, že v řízení o povolení obnovy řízení se nepřezkoumává zákonnost a odůvodněnost původního rozhodnutí. Posuzuje se toliko otázka, zda nové skutečnosti či důkazy dříve neznámé, ve spojení s důkazy již provedenými, a za splnění dalších zákonných podmínek, mohou odůvodnit jiné rozhodnutí, než které bylo dříve vydáno. Z tohoto důvodu bylo nejdříve nutno postavit najisto, zda byly splněny zákonné podmínky pro použití institutu obnovy řízení. Zákonná úprava taxativním výčtem stanoví, v jakých případech přichází v úvahu obnova řízení na žádost účastníka, přičemž žalobce podal svoji žádost o obnovu řízení konkrétně z důvodu podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Aby mohl být institut obnovy řízení v takovém případě aplikován, musí být splněny tyto podmínky: (1) právní moc rozhodnutí ve věci, jímž bylo ukončeno řízení před správním orgánem, (2) žádost účastníka, (3) zákonem stanovené důvody obnovy řízení, (4) zachování lhůty, a (5) „objevené skutečnosti“ mohou odůvodňovat jiné řešení otázky, která byla předmětem rozhodování. Všechny tyto podmínky přitom musí být splněny současně a nesplnění byť i jen jediné z nich vylučuje možnost rozhodnout o povolení obnovy řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2012, č. j. 1 As 130/2012-29).
32. V nyní projednávané věci je pak sporné uvedení relevantního důvodu pro obnovu řízení. Základem důvodu podle písm. a) výše citovaného ustanovení je existence tzv. dříve neznámých skutečností (tj. „novot“) a jejich nezaviněné neuplatnění. Dříve neznámými (novými) skutečnostmi nebo důkazy ve smyslu § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu je přitom třeba rozumět taková skutková zjištění (ať už jsou předmětem dokazování, nebo jejich existenci netřeba dokazovat), která v době rozhodování sice existovala, ale nemohla být v řízení uplatněna bez zavinění účastníka, který o obnovu žádá. Jinými slovy, tyto skutečnosti nebo důkazy v době řízení existovaly, ale účastník je buď neznal, nebo nemohl Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

80/2018

objektivně použit (typicky např. později objevený svědek události, či listina v době řízení považována za ztracenou, atp.). Řízením se má na mysli proces u obou instancí; účastník se tak nemůže úspěšně domáhat obnovy řízení v případě, že mohl skutečnost uplatnit v odvolacím řízení (řízení o rozkladu), pokud se uskutečnilo, jestliže v té době mu byla již skutečnost známa, popř. byla uplatnitelná, nebo se o ní dozvěděl v okamžiku, kdy mohl ještě odvolání (rozklad) podat (srov. Hendrych, D., a kolektiv: *Správní právo*, 7. vydání, Praha: C. H. Beck, 2009).

33. V návaznosti na dříve popsání je třeba též zmínit, že od předmětu správního řízení se samozřejmě odvíjí i předmět samotné žaloby, kterou se žalobce domáhá přezkoumání rozhodnutí ve věci nepovolení obnovy řízení. Také v rámci této žaloby je tudíž nutno zkoumat, zda žalobce jako účastník správního řízení předložil nové důkazy či tvrdil nové skutečnosti. Z obsahu správního spisu, ani z obsahu podané žaloby ve věci však nijak nevyplývá, že by žalobce takovéto nové skutečnosti uvedl, či takovéto nové důkazy předložil. Zcela obecné tvrzení žalobce, že si v období let 2008 až 2015 našel přítelkyni, se kterou má syna, je totiž najisto skutečností, kterou musel - je-li toto tvrzení pravdivé - znát již v době zahájení řízení o zrušení jeho povolení k trvalému pobytu (tj. dne 30. 6. 2015).
34. Žádost žalobce o obnovu řízení proto byla zamítnuta po právu, neboť nevyšly najevo žádné dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které žalobce nemohl objektivně předeštit už v době původního řízení. Vzhledem k procesní pasivitě žalobce v původním řízení a uplynutí lhůty k podání odvolání proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně v původním řízení (popř. dále i k podání správní žaloby) je aktuální procesní strategie žalobce sice do jisté míry pochopitelná, leč nemůže být úspěšná. Shora rekapitulované námitky, týkající se však výhradně původního řízení o zrušení platnosti žalobcova povolení k trvalému pobytu, tak zazněly poprvé až v řízení o žádosti o obnovu řízení, ač je žalobce nepochybně mohl a měl uplatnit dříve. V souladu se zásadou *vigilantibus iura scripta sunt* (nechť si každý střeží svá práva) tak nelze zcela pasivní přístup žalobce k ochraně jeho práv přičítat k tíži správního orgánu I. stupně.
35. Jak již konstatoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 12. 2012, č. j. 1 As 130/2012-29, a to přiléhavě i pro nyní projednávaný případ: „...*institut obnovy řízení je konstruován jako opravný prostředek mimořádný a není určen k nápravě nesprávného procesního postupu účastníka řízení. Naopak, lze jej připustit pouze v situacích, kdy i při rozumné míře obezřetnosti účastníka řízení nebylo možné v původním řízení dosáhnout pro něj příznivějšího rozhodnutí. V případě stěžovatelky tomu tak nebylo, neboť k ochraně svých práv nevyužila procesních prostředků a ve lhůtách, které zákon připouští. Důsledky jejího počínání proto jdou výlučně k její tíži. Zdejší soud si je vědom, že stěžovatelka je cizinka, pro kterou mohla být orientace v českých zákonech obtížná.*“ Jestliže tedy žalobce v podané žalobě (resp. i v žádosti o obnovu řízení) aktuálně namítl (nadto značně obecným způsobem), že mu byla fakticky znemožněna účast na řízení o zrušení jeho trvalého pobytu, kterému nerozuměl, neboť český jazyk ovládá omezeným způsobem, a tudíž zůstal ve věci neaktivní, že měl správní orgán I. stupně zjistit všechny rozhodné okolnosti věci a že nebyl poučen o tom, jak se v rámci výkonu trestu odnětí svobody mohl seznámit s obsahem správního spisu v původním řízení, pak z toho jednoznačně vyplývá, že žalobce namítal toliko porušení svých procesních práv v rámci původního řízení. Nicméně takto nenamítl žádné konkrétní skutečnosti či důkazy, které nemohl uplatnit v původním řízení proto, že mu jejich existence nebyla známa.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

36. Soud poté jen pro úplnost dodává, že uváděl-li žalobce nyní omezenou znalost českého jazyka a tedy neporozumění danému řízení, lze naproti tomu upozornit na množství vedených pobytových řízení s jeho osobou již od roku 2003, jak plyne z lustrace CIS, jakož i skutečnost, že žalobce má od roku 2003 živnostenské oprávnění, kdy pro jeho výkon nepochybně musí splňovat i podmínku znalosti českého jazyka. Ostatně žalobce ani v původním řízení nikterak správní orgán I. stupně neupozornil na fakt, že by český jazyk jako jazyk, ve kterém se v řízení jedná a vyhotovují se i písemnosti, neovládal (§ 16 správního řádu). Pokud tedy žalobce svého oprávnění podat odvolání proti rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu nevyužil a zůstal tak v původním řízení zcela pasivní, nelze námitky, které ve věci sám mohl a měl uvést už v odvolání, dodatečně uplatňovat v rámci žádosti o obnovu řízení (resp. i dále v žalobě). Proto je také v § 100 odst. 2 správního řádu výslovně uvedeno, že obnovy řízení se nemůže domáhat ten, kdo mohl důvod obnovy uplatnit v odvolacím řízení.
37. Jelikož předmětem řízení o žalobě v této věci není přezkum rozhodnutí o zrušení žalobcova trvalého pobytu, nemohl se soud zabývat výše rekapitulovanými námitkami, které žalobce uvedl v podané žalobě, neboť se nejednalo o námitky, kterými by namítal, že byly splněny podmínky pro obnovu řízení, nýbrž šlo o námitky, které směřovaly do samotného původního rozhodnutí o zrušení jeho trvalého pobytu, tedy do rozhodnutí, proti kterému žaloba nebyla podána.
38. S ohledem na výše uvedené tak soud uzavírá, že neshledal důvod pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Soud tudíž žalobu v mezích žalobních bodů vyhodnotil jako nedůvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I. rozsudku zamítl.
39. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud výrokem II. rozsudku ve smyslu § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a žalovaný, jemuž nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly, ani jejich náhradu nepožadoval, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 28. července 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)